

Räddnings Plankan

NR 1 2026

En webbtidning för erfarenhetsutbyte inom området skydd mot olyckor utgiven av RäddSam F

RäddSam F är ett samarbetsorgan för 13 kommuner i Jönköpings län och Ydre kommun i Östergötlands län samt SOS Alarm.

Brand i torvmosse

För några veckor sedan genomfördes en nätverksträff för kvinnor inom RäddSam F, denna gång på räddningsstationen i Värnamo. Kvällen var välbesökt och många aktuella viktiga frågor lyftes, som ni kan läsa om i en separat artikel. RäddSam F genomför dessa träffar som en aktivitet inom "Nätverk för rekrytering, mångfald och jämställdhet".

Förutom dessa träffar har vi inom RäddSam F en gemensam rekryteringsrutin, vi deltar i olika forum och vi jobbar med värdegrundsfrågor, vi har en gemensam handlingsplan för gravida o ammande och vi startar under året upp ett projekt för kvinnliga befäl, mm.

Men varför gör vi allt detta?

Varför står jag bakom detta arbete och även jobbar med samma frågor i Värnamo lokalt?

Jo vi behöver mångfalden även inom räddningstjänsten, vi behöver spegla samhället i övrigt, vilket innebär att vi borde vara ca 50% kvinnor anställda.

Om vi tittar på statistik (2024) gällande kvinnor i räddningstjänsten så är den nationella siffran 8,8% RIB-anställda kvinnor och 7,4% heltidsanställda.

Den gemensamma siffran i RäddSam F har jag inte koll på men lokalt i Värnamo har vi idag 6,5% RIB-anställda kvinnor och 24,0% heltidsanställda. Vi är fortfarande en bra bit från målet på 50%, men det går åt rätt håll.

Vad menar jag då med "behöver"?

Om vi har vi fler kvinnor som vill söka tjänster hos oss så skulle inte rekrytering vara ett problem. Mångfald ökar vårt förtroende hos medborgare och ger ett bättre bemötande, då vi bättre speglar samhället i övrigt. Mångfald leder också till en effektivare och mer utvecklande räddningstjänst genom att nya perspektiv och tankesätt adderas. RäddSam F:s nätverksträff för kvinnor är ett, bland flera, tillfällen där nya perspektiv och tankesätt dyker upp som påverkar räddningstjänsten positivt.

ANDERS BJÖRK
RÄDDNINGSCHEF
VÄRNAMO KOMMUN

Brand i hjullastare i garage, Aneby

snabb insats och trygg hantering av gasflaskor

Aneby, 17 februari 2026, kl. 14.44 – Räddningstjänsten larmades till en brand i en hjullastare som stod parkerad i ett garage. Vid framkomst möttes första enheten av kraftig rökutveckling och information om att flera gasflaskor fanns i byggnaden, däribland en acetylenflaska. En första släckinsats med pulversläckare utav verksamheten gav begränsad effekt, och fokus flyttades snabbt till att få en tydligare bild av riskerna i byggnaden. I det inledande skedet påbörjades kartläggning av gasflaskornas placering. Representanter från verksamheten fanns på plats tidigt i förloppet och kunde bidra med värdefull information om byggnadens konstruktion och innehåll.

RÖKDYKNING OCH PRIORITERING AV GASFLASKOR

Vid 14.53 skickades rökdykare in för att lokalisera både branden och placeringen av gasflaskor. Samtidigt är förstärkning från Eksjö och Nässjö inkommande, som förberedde sig för rökdykning. Närvaron av en acetylenflaska var en särskild riskfaktor. Acetylen kan vid upphettning genomgå sönderfall som leder till kraftiga explosioner även långt efter exponering. Prioritet gavs därför åt att identifiera och evakuera flaskorna så snabbt som möjligt.

BRAND UNDER KONTROLL

Klockan 15.23 kunde räddningstjänsten meddela att branden var släckt och att samtliga gasflaskor hade tagits ut ur byggnaden. Därefter fortsatte arbete med att få ut hjullastaren för att minska rökfyllnaden i byggnaden. Vid 16 tiden hade större delen av röken vädrats ut, och hjullastaren kunde flyttas ut.

Förstärkande enheter från Eksjö och Nässjö

avslutade sina insatser successivt och återgick mot sina stationer omkring kl. 16.30. Aneby avslutade som sista enhet vid 17.02.

EFTERBEVAKNING OCH AVSLUT

Efteråt genomförde räddningstjänsten efterbevakning. Inga förhöjda temperaturer noterades och ingen ny rökutveckling förekom. Branden hade hållit sig koncentrerad till hjullastaren – en faktor som begränsade skadorna på byggnaden.

LÄRDOMAR FRÅN INSATSEN

1. Tidig informationsinhämtning från verksamheten är avgörande
Verksamheten kunde snabbt ge besked om byggnadens planlösning, konstruktion och risker såsom gasflaskor, smörjgropar och dylikt. Detta skapade ett bra underlag till riskbedömningen och bidrog till en mer säker och effektiv insats.

2. Prioritering av gasflaskor
Lokalisering och säker borttransport av gas- och acetylenflaskor i ett tidigt skede skapar handlingsutrymme och ger rökdykarna bättre arbetsförutsättningar.

3. Effektiv samverkan mellan räddningstjänster
Snabb uppväxling av resurser från Eksjö kommun och Nässjö kommun innebar att insatsen kunde skalas upp utan fördröjning. Det visar återigen värdet av den robusta regionala samverkan som finns inom Räddsam F.

4. Ventilationsstrategi underlättade arbetet
Beslut om rökevakuering förbättrade såväl sikt som arbetsmiljö i byggnaden och påverkade insatsens tempo positivt. Samtidigt viktigt att kontrollera så att det inte sker några temperaturökningar i konstruktionen vid ventilering.

RÄDDNINGSCHEF ERIK LINNÅ
ANEBY KOMMUN

NY VÄGLEDNING FÖR ETABLERING OCH UTVECKLING AV TRYGGHETSPUNKTER

Trygghetspunkter är särskilda samlingsplatser med funktioner som kommuner kan etablera för att ge stöd till människor vid samhällsstörningar. De fyller en viktig funktion vid höjd beredskap och ytterst krig, dels för kommuninvånare om den egna beredskapen inte räcker till, dels för människor på flykt.

Den nya vägledningen från Myndigheten för civilt försvar ska ses som ett praktiskt stöd och en utgångspunkt för vidareutveckling och anpassning utifrån lokala behov och förutsättningar. Arbetet med vägledningen har skett i nära samarbete med Försvarshögskolan, kommuner, länsstyrelser, myndigheter, civilsamhällsorganisationer och Sveriges kommuner och regioner (SKR). Som komplement till vägledningen finns checklistor, fördjupande underlag och goda exempel tillgängliga via [Myndigheten för civilt försvars webbplats](#).

EN HALV MILJARD KRONOR FÖR ÅTGÄRDER MOT NATUROLYCKOR

Under 2025 fördelade Myndigheten för civilt försvar, dåvarande MSB, nästan 500 miljoner kronor till kommuner för förebyggande åtgärder mot naturolyckor. Bidrag lämnades till 39 kommuner för sammanlagt 46 åtgärder, vilket är rekord i antalet åtgärder som fått bidrag under ett år. Klimatanpassning är en självklar del i arbetet med att stärka samhällets motståndskraft.

Statsbidraget kan sökas för att skydda befintlig bebyggelse från översvämning, ras, skred och erosion. Åtgärderna görs för att skydda liv, hälsa, egendom, miljö och samhällsviktig verksamhet och de bidrar till att klimatanpassa samhället. En kommun som söker bidrag kan få upp till 60 procent av kostnaden för åtgärden. Sedan 2022 har 1,7 miljarder betalats ut till kommuners förebyggande åtgärder mot naturolyckor, varav 500 miljoner förra året.

NY BROSCHYR SKA STÄRKA FÖRETAGENS ROLL I TOTALFÖRSVARET

Den 20 januari 2026 börjar Myndigheten för civilt försvar skicka ut broschyren Beredskap för företag – Om krisen eller kriget kommer, till 130 000 arbetsställen i Sverige. Broschyren ger företag råd om hur de kan förbereda sig för kriser och krig och därmed bidra till att Sverige står starkt.

Beredskap för företag – om krisen eller kriget kommer innehåller konkreta åtgärder, inom åtta områden, som företag kan göra för att stärka sin egen och samhällets beredskap:

- Planera och öva för att kunna hantera kon-

sekvenser av allvarliga kriser och krig.

- Identifiera vad er verksamhet är beroende av för att kunna fortsätta fungera och vad som kan stärka den, till exempel reservkraft, lagerhållning och alternativa rutiner.
- Analysera personalbehov: nyckelbefattningar, distansarbete, omfördelning och förstärkning.
- Skapa och öva en krisorganisation med tydliga roller och kontaktvägar.
- Arbeta systematiskt med cybersäkerhet: se över behörigheter och inloggningsrutiner, säkerhetskopiera regelbundet.
- Stärk psykologiskt försvar: utbildning i källkritik och hantering av desinformation.
- Utbilda och öva regelbundet – även enkla övningar ger effekt.
- Var beredd att tänka om och bidra till samhällets behov. Etablera samverkan med myndigheter och andra aktörer i förväg.

DET CIVILA FÖRSVARET STÄRKS I ÖSTERSJÖREGIONEN

Den 3-4 mars samlades tio Östersjöländare i Stockholm för att ta nästa steg i det gemensamma arbetet med att hantera stora gränsöverskridande befolkningsrörelser som kan uppstå från länder och områden som ligger nära hot från fiende. Myndigheten för civilt försvar i uppdrag att tillsammans med det finska inrikesministeriet ta fram en gemensam plan för hur större gränsöverskridande befolkningsrörelser ska hanteras.

SKYDDSRUM

Under 2026 planeras det göras kontroller av 2 000 skyddsrum - samtidigt pågår ett föreskriftsarbete, bland annat gällande skyddade utrymmen. Under 2025 har det satsats 140 miljoner kronor på att modernisera, kontrollera, utföra tillsyn av skyddsrum. Siffran för 2026 är cirka 200 miljoner kronor. Förutom ökat antal tillsyner och kontroller pågår det även ett omfattande arbete med upprustning av landets specialskyddsrum, det vill säga stora skyddsrum som kan inrymma tusentals människor och som i ordningsställandefasen är i behov av driftpersonal. Sex specialskyddsrum har färdigställts under 2025 och drygt 30 moderiseringsprojekt pågår. Av de totalt 166 specialskyddsrum som finns moderniseras 48 stycken större initialt. Huvuddelen som bedöms kunna färdigställas mellan 2026–2028 innehåller totalt cirka 75 000 skyddsplatser.

Aspirantprogram för kvinnor i RäddSam F

Under 2026 kommer RäddSam F att driva ett projekt för att locka kvinnliga medarbetare att ta steget till att bli befäl. Grundidén kommer från Polismyndigheten som under flera år med framgång drivit ett liknande projekt.

Programmet syftar främst till att väcka nyfikenhet kring vad det innebär att vara befäl i Räddningstjänsten och innebär inte att deltagarna per automatik får förtur till någon tjänst. Deltagarna kommer träffas två heldagar under våren där de bland annat kommer få

information om lagen om skydd mot olyckor, ledarskap, RSB, ledningscentralen samt information om de olika befälsrollerna. De kommer även få möjlighet att gå bredvid den eller de befälsroller de är intresserade av. I höst kommer vi ha en heldag där vi följer upp deltagarna. Förhoppningen är att detta på sikt kommer utmyнна i en bredare rekryteringsbas och jämnare könsfördelning på befälssidan.

ÅSA INGVARSSON
STF RÄDDNINGSCHEF
ANEBY

Nätverksträff för kvinnor i RäddSam F

Under kvällen samlades vi denna gång på räddningstjänsten Värnamo för en inspirerande kvinnlig nätverksträff inom RäddSam F. Programmet bjöd på en varierad och givande agenda med både information och personliga berättelser.

Kvällen inleddes med att Åsa Ingvarsson, Räddningstjänsten Aneby, informerade om beklädnad, följt av att Martina Eriksson, HRF, som gick igenom gravidpolicyn. Därefter tog vi en välbehövlig fikapaus där det gavs utrymme för mingel och samtal.

Vidare fick vi ta del av personliga resor inom räddningstjänsten när Tina Nordlund, Räddningstjänsten Halmstad, Åsa Ingvarsson och Lis-Marie C Johansson, Räddningstjänsten Värnamo, berättade om sina olika vägar – från brandingenjör till deltidsbrandman och SMO. Kvällen fortsatte med en öppen frågestund där

deltagarna hade möjlighet att ställa frågor och diskutera med Tina, Lisa och Åsa. Samuel Nyström, Räddningstjänsten Jönköping, avslutade informationsdelen med att berätta om det kommande befälsprogrammet.

För de som hade möjlighet erbjöds även en frivillig rundvandring på stationen som avslutning på träffen.

Sammanfattningsvis blev det en lärorik och inspirerande kväll med fokus på erfarenhet-sutbyte, gemenskap och framtida möjligheter inom räddningstjänsten.

LIS-MARIE C JOHANSSON
BRANDMÄSTARE
RÄDDNINGSTJÄNSTEN VÄRNAMO

Skogsbrandflyg och eldningsförbud

SKOGSBRANDBEVAKNING MED FLYG
2026 är det FFK (Frivilliga flygklubben) genom flygklubbarna i Jönköping, Värnamo, Smålandsstenar och Eksjö som flyger skogsbrandflyget över Jönköpings Län.

TVÅ SLINGOR

Likt tidigare år är länet uppdelat på två slingor som flygs var för sig. Den östra slingan (F1) flygs 14.00 – 16:00 och går över Sävsjö, Kvillsfors, Hjaltevad, Aneby, Tranås och Gränna. Den västra slingan (F2) flygs vid 17.00 – 19.00 och går över Värnamo, Gränna, Visingsö, Mullsjö och Smålandsstenar. Därutöver finns det slingor i södra Sverige som kompletterar varandra både geografiskt och tidsmässigt.

I Jönköpings län och Ydre kommun är det RIL Jönköping syd som gör bedömningen när bevakning med flyg ska ske.

RAPS

Vid en händelse där skogsbrandflyget deltar, så kommer SOS/ledningscentralen att koppla samman (gruppkombinera) skogsbrandflyget med aktuell RAPS-talgrupp. Då fås också besked vilket anropsnummer skogsbrandflyget nås på.

I det fall räddningsledaren önskar få upp skogsbrandflyget vid rekognosering vid en skogsbrand, ska sökning ske via SOSAlarm/ledningscentralen.

Det är staten som står för kostnaden för förebyggande bevakning, medan respektive kommun står för flygning i samband med en inträffad skogsbrand.

ÖVNING MED SKOGSBRANDFLYGET

Det finns möjlighet att öva tillsammans med brandflyget. Den övningsansvarig i din organisation har kontaktuppgifter till FFK.

ELDNINGSFÖRBUD

Länsstyrelsen och kommunerna har rätt att utfärda eldningsförbud inom sina respektive områden. Den enskilda kommunen föreskriver om eldningsförbud efter samråd mellan Länsstyrelsen och räddningscheferna och anslår detta på kommunens anslagstavla och hemsida. Endast länsstyrelsen och den som är delegerad i kommunen till att utlysa eldningsförbud rätt att medge lokalt undantag från eldningsförbudet.

Eldningsförbud innebär att det är förbjudet att elda, grilla och bränna med fast bränsle (ved, kol, gräs, ris, grenar etcetera). Förbudet gäller i skog och mark utanför sammanhållen bebyggelse eller så nära skog och mark att eld lätt kan spridas vidare i terrängen. Med sammanhållen bebyggelse menas tätbebyggt område, det vill säga tomter som gränsar till varandra eller skiljs åt endast av en väg, gata eller park.

GRILLA UNDER ELDNINGSFÖRBUD

Under eldningsförbud är det tillåtet att grilla i villaträdgårdar och utanför flerbostadshus (om hyresvärden tillåter). Du får även grilla i iordningsställda grillplatser i skog och mark. I övrigt bör du fråga kommunen vad som gäller.

LARMPLAN VID FÖRHÖJD SKOGSBRANDRISK

Som beskrivits ovan följs och bedöms brandrisken i skog och mark dagligen. Vid högre brandrisk utökas larmplanerna med fler enheter.

FLYGANDE BRANDSLÄCKNINGRESURSER

Likt tidigare år tillhandahåller MSB flygande brandsläckningsresurser typ helikopter med vattentunna och vattenbombande flygplan.

Stationeringsorten för dessa varierar beroende på brandrisken i skog och mark.

Dessa larmas via SOSAlarm/Ledningscentralen.

PÅR LILJEKVIST
RÄDDNINGSTJÄNSTEN VÄRNAMO

Brand i hobbygarage

Den 25/2 så startade på kvällen en brand i ett delat hobbygarage i 4 sammanbyggda byggnadsdelar. Byggnaden bestod av byggnadsdelar formerat som ett U. Bygganden har tidigare varit enklare plåtskjul men har sedan 2009 där vi har bilder utvecklats och isolerats med cellplast och puts på putsnät.

Vid ankomsten så möter personer på plats upp och pekar på en brand runt en stålpipe till en eldstad. Denna stålpipe går igenom ett garagetak. Initialt brinner det med genomslag ca 2 meter runt pipan. Under tiden personal tar sig upp är det ca 5 meter involverat där lågor sticker upp under plåt.

Vindruta blir: 243-1080: Framme pp. Rökutveckling och brand från taket. Order bli att ta sig upp på taket och försöka göra en insats på plats. Samtidigt startas en insats att bära ut all gas. 20 minuter senare så anländer RIL och ser att taket som först började brinna i princip är ett skelett med takstolar och rasad plåt. Under framkörning så diskuteras styrkeuppbyggnad. Denna förstärks på vägen ut och även på plats de första minutrarna i insatsen, framför allt på vattenkörningen

PRIORITERING

På plats är det initialt dåligt med vatten. Därför prioriteras en avskiljande insats för att stoppa branden vid den korta delen i byggnadens U. Detta hålls genom insatsen och branden äter sig aldrig längre in. Vinden ligger under hela insatsen stadigt mot Ölmstad eller snett mot vägen och Ölmstad. Det ger oss goda förutsättningar att hålla branden borta från kortsidan men gör det väldigt svårt att

hålla en tillbyggnad mot vägen. 1 sektorchef vatten utses som har god lokalkunskap. 2 flanker med olika arbetsområdet utses. Dessa benämns inte sektorer men spelar rollen som det.

Efter en stund in i arbetet inser vi att den nedre byggnadsdelen är tilläggsisolerad i tak och väggar med cellplast och en krypande brand går inte att få stopp på. Denna får brinna på men vi håller branden nere inne i lokalen för att inte skapa värme mot närliggande fastigheter.

UTMANINGAR

Under insatsen behöver vi ta hänsyn till några utmaningar.

Lokalerna hyrs ut till flera hobby garage där man inte har kännedom om var alla har på platsen. Dock lyckas vi göra lokalerna fria från stora gastuber och ansamling av brandfarlig vara. I lokalerna finns det även några vrår som är inredda som övernattning. Dessa behöver sökas och kontrolleras. I lokalerna finns stora mängder spillolja, sprayer och färger mm som inte skall spolas ut i naturen. Därför görs hela tiden avvägningen mellan att släcka allt och att få ut spill av vatten och andra vätskor i naturen

EFTERTANKE

Ett tydligare arbete med förbjuden zon band samt avspärning hade stärkt riskbedömningens gränser. En stor pulverchock, dimspik, förstärkningsstrålrör i takkonstruktionen kan kanske hade tagit ner takets initiala brand.

GUSTAV HULTEGÅRD
RÄDDNINGSTJÄNSTEN JÖNKÖPING

Kvällen före julafton inkommer larm om att det brinner hemma hos en familj i Gislaved. Det är mamman på ovanvåningen som vaknat av att det är rök i lägenheten. Hela familjen lyckas utrymma. Trots en kraftig brand i köket med risk för vindsbrand är RVL efteråt nöjd med insatsen då det inte blev några vattenskador alls.

Köket som är kraftigt brandskadat.

Brand i villa med pulverinsats

Byggnaden är en villa från 1959 i två plan med vind och källare. Konstruktionen är i trä med tegelfasad och spånisolering på vinden. Huset består av två lägenheter där en familj hyr båda.

INLEDANDE INSATS

Första enheten anländer efter sex minuter. Det bekräftas utifrån vara en brand i lägenheten på ovanvåningen och att alla är ute. Branden syns i köksfönstren och styrkan förbereder sig för rökdykning.

En rökdykare är snabb upp till lägenheten och tömmer en pulversläckare. Därefter, ihop med RD2, går de in och ser att hela ovanvåningen är rökfylld. Väl framme vid branden används en minimal mängd vatten för att dämpa den. Rökdykarna noterar att det brunnit igenom upp till vinden och man tömmer därför en pulversläckare upp dit.

Ventilering påbörjas därefter med lågt varvtal på fläkten och bara fram tills att sikten blivit bättre. Rökskydd används därefter för självskydd och inte för rökdykning.

Med hänsyn till de genombrunna hålen befaras brandspridning till vinden.

FORTSATT INSATS MOT VINDEN

Utanför har hävare ställts upp. Fler pulversläckare töms härifrån in i vinden genom ventilationshål i gaveln. Inne har RDL gått in för att leda brandmännens invändiga arbete. Rökdykarna tömmer tio pulversläckare upp till vinden genom befintliga och borrhåll. Skärsläckare används via hävaren i cirka 30 sekunder in till vinden. Målet med detta var att se om det resulterade i att det kom ut

någon vattenånga för att kunna utläsa hur varmt det var. Detta gav inget resultat och det beslutades om att avvakta med att gå upp till vinden. 30 minuter senare öppnas luckan till vinden, där observeras, utöver stora mängder pulver, ingen brand samt att kutterspån använts som isolering. Enstaka glödhärdar hittas vilka släcks ner innan allt spån ovanför brandutrymmet lämpas ut. När allt kolat trä frilagts kunde det konstateras att det inte fanns någon brandspridning eller vattenskador.

OBSERVATIONER

Rökdykarna hittade en värmesignatur där elcentralen suttit. RD använde dimspik för att kyla ner området med minimal vattenmängd. Takbjälkarna noterades ha kolat kraftigt i närheten av elinstallationer och vid en taklampa var bjälken kraftigt brandpåverkad. Att det inte spridit sig vidare tros vara ett resultat av den tidiga pulverchocken.

Med en brand som var så kraftig sågs risken för en vindsbrand högst möjlig. Det blev dock aldrig så till följd av räddningstjänstens insats med mycket pulver och is i magen.

Restvärdesledaren var efter genomförd insats mycket nöjd då det inte fanns några vattenskador i fastigheten.

Insatsens mål om att försöka skydda den underliggande lägenheten lyckades och bara ett par dagar senare var det möjligt att flytta in i lägenheten igen.

Räddningstjänsten är liksom restvärdesledaren nöjda med det arbete som gjordes under insatsen.

Kolad bjälke vid taklampa.

Vinden efter pulverinsatsen.

PATRICK PETERSSON
LAGSAMORDNARE / STYRKELEDARE
RÄDDNINGSTJÄNSTEN GISLAVED-GNOSJÖ

ERFARENHETER

- Duktiga RD använder släckmedel på ett effektivt sätt.
- En tidigt tömd pulversläckare köper mycket tid tills vatten är framdraget.
- Flödet på strålröret ställdes aktivt ner av RD så fort de märkte vilket vattenflöde som var tillräckligt för uppgiften.
- RIL, IL och SL var alla med på taktiken med mycket pulver och lite vatten. Att ha den uttalad och fastställd hos samtliga skapade goda förutsättningar för insatsens arbete.
- Att RDL gick in som invändig arbetsledare efter avslutad rökdykning säkerställde att rätt uppgifter utfördes på ett effektivt sätt.
- När miljön tillät byttes rökskydd mot helmasker med gasfilter i stället. Detta gav ett effektivare arbete under längre tid.
- Skärsläckaren gav ingen märkbar effekt denna gång men tanken om att kunna ge information om temperatur ses som god. Något vi tar med oss till framtida eventuella vindsbränder.

Den 16 maj 2025 är en solig, varm och blåsig dag. Ett halvt dygn senare arbetar ett stort antal resurser från flera ledningssystem med att bekämpa en torv- och skogsbrand på över 100 hektar. En insats som kom att vara i åtta dygn. För Räddningstjänsten Gislaved-Gnosjö var det den största insatsen i vårt område på flera år.

Brand på torvmosse vid länsgränsen

Heltidens lag har under de gångna veckorna vid flera tillfällen övat på uppstart vid skogsbrand. Styrkan och insatsledaren samt en ny insatsledare under upplärning har haft flera övningar och larm tillsammans kring skogs- och markbränder. Detta ska visa sig vara en fördel den 16 maj då de är i operativ tjänst.

SNABBT VÄXANDE BRAND

Klockan 20 över åtta inkommer larm till räddningstjänsten i Hylte kommun om en brand i en torvtäkt. Styrka och insatsledare från Hylte åker till platsen. Branden omfattar cirka 20 kvadratmeter fördelade på två olika platser. IL väljer att larma på fler enheter. Vid framkomst brinner det på fyra olika ställen. Området är totalt cirka 200 x 250 meter stort. Verksamheten har själv 4 vattentankar som redan börjat arbeta. Insatsledaren i Gislaved får vid halv tio information om att branden spridit sig in i Gislaveds kommun och åker därför till platsen. Kort därefter larmas även styrkan från Gislaved.

Vid 7080 Gislaveds framkomst under förmiddagen möter denna upp flera insatsledare. Ledningsplatsen sätts till gårdsplanen för torvtäktens maskiner. Några brandhelikoptrar har nyss börjat arbeta i området. Tyvärr försvårar den kraftiga röken helikoptrarnas möjlighet att vattenbomba brandens front. När RIL är framme begär denna ytterligare resurser. Det inkommer flera samtal från närområdet om att nya bränder setts. Branden sprider sig väldigt snabbt med vinden och läget blir extremt ansträngt.

FÖRUTSÄTTNINGAR PÅ PLATSEN

Under förmiddagen är det kraftiga vindar och det blåser från norr med upptill 15-20 m/s

under några timmar med mycket kastvindar. Det är mycket rök på torven som bidrar till en dålig arbetsmiljö. Det krävs skyddsmask med gasfilter på all personal som befinner sig i den rökiga miljön. Den kraftiga röken sprider sig långväga och vid 11-tiden har VMA gått ut i Hylte och Halmstad.

INSATSEN VÄXLAS UPP

Vid nästa möte samlas alla IL och RIL vid ledningsplatsen för ledningsmöte. Insatsledaren från Gislaved lämnar över rollen som sektorchef till sin styrkeledare. Detta för att istället kunna börja ringa in Maskinringen och få igång en begränsningslinje i söder med hjälp utav gödseltunnor. Flera helikoptrar ansluter sig till släckningsarbetet. Det står snabbt klart att detta kommer bli en långdragen insats. Mer personal begärs in samt mat, ledningscontainer och skogsbrandsdepåer.

LÄGESRAPPORT KL. 13.48

Brand på torv, brand på flera ställen i skogen, ca 90 hektar. Rejäl spridning och nya bränder på nya ställen, byggnader och skog är hotade. Målet är att minska spridning, styra branden från kraftledningsgatan, byggnader och skog med resurser på plats. Man planerar för hela kvällen och eventuellt längre, att det är en uppåtgående trend med behov av mer resurser av alla sorter, avlösning av personal och ledningsstöd. Bönder är på väg med vattenresurser via Maskinringen. Ny inriktning blir att släppa torvbranden, slå ner brand i skog och bygga begränsningslinje.

ERFARENHETER FRÅN INSATSEN

Vi vet att det är många som var på plats under tiden räddningsinsatsen pågick och att upplev-

Förutsättningarna/arbetsmiljön förändrades snabbt när vinden bytte riktning. Brandmännen tappade sikten och fick släppa sin utrustning och tillfälligt retirera.

elsen av insatsen kan skilja sig mycket. Totalt bistod 24 olika räddningstjänster med resurser för insatsen. Nedan är flera av dem erfarenheter vi tog med oss från denna insats:

ÖVNING OCH TAKTIK

- Svårt att ta ut riktning i tät skog – låt någon gå först med karta och kompass och märka ut med avspärrningsband var slangen ska dras.
- Övning ger färdighet – slangsystemet byggs snabbt och korrekt, styrkan från Gislaved har under våren övat mycket på skogsbrand och att bygga begränsningslinje vilket gav resultat.

RESURSER

- Det behövs mycket resurser vid dessa typer av bränder i sådana väderförhållanden. Våga stå på sig tidigt och larma på mer för säkerhets skull.
- För att hantera och organisera många resurser vid en stor händelse behöver insatsledningen också skalas upp, gärna så tidigt som möjligt.
- Frivilliga aktörer, såsom Maskinringen, är en värdefull tillgång vid mark- och skogsbränder.

RISKER OCH ARBETSMILJÖ

- Vattenbombning från helikopter funkar inte på torven där det brinner. När vattnet släpps och landar så rörs väldigt mycket damm upp och kan orsaka dammexplosion.
- Skyddsmasker – varje brandman tar med sig egen mask då miljön kan vara sämre längre fram.
- Brand på torv är lurigt – branden sprider sig

snabbt under marken och kan blossa upp på nya ställen.

ÅTERSTÄLLNING

- Ha koll på vad som har tagits ur bilarna. Det blir väldigt mycket enklare att komplettera efteråt med den informationen tillgänglig.

AVSLUTNING

Vi har i skrivande stund precis fått hem Storgöteborgs olycksutredning. Det ska bli givande att få ta del av den och se vilka slutsatser de har dragit. Intressant blir också att få läsa om insatsen vi var med på, men ur några andras samlade perspektiv.

Vi hoppas att våra lärdomar kan vara till hjälp för flera nu när årets säsong närmar sig. Tack till alla er som tillsammans med oss slet hårt för att hantera denna händelse!

HUGO NEIJ

BRANDINGENJÖR / INSATSLEDARE
RÄDDNINGSTJÄNSTEN GISLAVED-GNOSJÖ

PATRICK PETERSSON

LAGSAMORDNARE / STYRKELEDARE
RÄDDNINGSTJÄNSTEN GISLAVED-GNOSJÖ

Kostnad för insatsen: Ca 11 miljoner kr.

Totalt brandskadat område 140 ha.

Produktiv skogsmark 28 ha, annan trädbevuxen mark 28 ha, torvmark 84 ha.

En utförlig artikel om händelsen kommer i nästa nummer av Räddningsplankan!

Branden i Eksjö, december 2025

Jag vill på detta enkla vis skicka ett varmt tack till er och era organisationer för all hjälp vi fick i samband med branden i Boktryckaren 2, 28–30/12–2025.

Utan er hjälp hade vi aldrig lyckats begränsa och släcka branden på det viset som skedde. Fastigheten kommer att renoveras och återställas. Alla angränsande fastigheter finns kvar och framförallt kom ingen person till skada, vare sig allmänhet eller egen personal. BRA JOBBAT!

Vårt samarbete inom RSB och RäddsamF gör oss urstarka och det var den styrkan som synes som bäst när den behövdes som mest. Av praktiska skäl kan jag inte tacka alla och envar men sprid gärna mitt tack inom era olika organisationer som ett bevis på vår tacksamhet.

Jag vill också passa på och klippa in ett citat från vår kommundirektör Tord Du Rietz som har uttryckt sig så här om insatsen: "Jag vill rikta ett stort tack till räddningstjänsten för deras otroligt fina insats, där Eksjö arbetat med stöd från andra kommuner i länet och grannlän. Det är en fantastiskt fin samverkan!"

MATERIAL

Sedan har vi en liten efterlysning om försvunnen materiel som vi också gärna ser att ni sprider på lämpligt sätt inom era organisationer.

VI SAKNAR

- 2 dimspikar begränsning
- 1 dimspik attack
- 2 DeWalt batterier
- 1 Handtag till DeWalt bormaskin
- 2 Filtermasker
- 2 övergångskoppel samt
- 1 kofot

All ovanstående materiel ska vara märkt med "EBF6" och i vissa fall även gul tejp med texten Räddningstjänsten Eksjö i svart tryck. Har ni något av ovanstående så hör av er så vi kan arrangera returen på lämpligt sätt.

Tack på förhand

Med vänlig hälsning
Micael Carlsson
Räddningschef
Räddningstjänsten Eksjö kommun

Räddningsplankan
ges ut av RäddSam F

Ansvarig utgivare
Göran Melin
goran.melin@jonkoping.se

Redaktör
Maria Boqvist
maria.boqvist@jonkoping.se

Redaktionskommitté
Ledningsgruppen RäddSam F

RäddSam F
Kansli på Höglandets
räddningstjänstförbund

Postadress
Höglandets räddningstjänstförbund
571 80 Nässjö

Webbplats
www.raddsamf.se

Telefon
0383-46 77 00

E-post
hoglandet@raddningstjansten.com

